

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОГО ТА ПРИКЛАДНОГО
МОВОЗНАВСТВА І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЖАННА КРАСНОБАЄВА-ЧОРНА

КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА Й ЛІНГВОКОНЦЕПТОЛОГІЯ

Навчальний посібник

**для підготовки здобувачів вищої освіти за
ОНП «Філологія Philology»
(галузь знань 03 Гуманітарні науки,
спеціальність 035 Філологія Philology)
третього (освітньо-наукового (доктор філософії)) рівня**

**Вінниця
2020**

*Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету
Донецького національного університету імені Василя Стуса
(протокол № 12 від 17 червня 2020 р.).*

Краснобаєва-Чорна Жанна

Когнітивна лінгвістика й лінгвоконцептологія: навчальний посібник (для підготовки здобувачів вищої освіти за ОНП «Філологія Philology» (галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія Philology) третього (освітньо-наукового (доктор філософії)) рівня). Вінниця, 2020. 165 с.

Навчальний посібник укладений згідно з робочою програмою навчальної дисципліни «Когнітивна лінгвістика й лінгвоконцептологія (включаючи модуль «Discourse and Concept: Regularity and Correlation»)» (ОНП «Філологія Philology» (галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія Philology) третього (освітньо-наукового (доктор філософії)) рівня). Розроблено опорний конспект лекцій. Запропоновано комплекс завдань до практичних занять і самостійної роботи здобувача вищої освіти. Систематизовано довідково-інформаційні дані з навчальної дисципліни, визначено термінологійний мінімум, укладено список літератури до курсу.

Адресований здобувачам вищої освіти PhD за ОНП «Філологія Philology» (галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія Philology) третього (освітньо-наукового (доктор філософії)) рівня.

Рецензенти:

Глуценко Володимир, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германської та слов'янської філології (Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»).

Ковалевська Тетяна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова).

© Краснобаєва-Чорна Ж.В., 2020

© Донецький національний університет
імені Василя Стуса, 2020

ЗМІСТ

	стор.
ПЕРЕДМОВА	5
ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ	11
Змістовий модуль 1. Концепт як одиниця когнітивної лінгвістики й лінгвоконцептології	11
Тема 1. Теоретико-прикладні засади когнітивної лінгвістики	11
Тема 2. Теоретико-прикладні засади лінгвоконцептології	18
Тема 3. Векторна інтерпретація терміна «концепт»	20
Тема 4. Структура концепту	33
Змістовий модуль 2. Мовна картина світу в сучасній лінгвопарадигмі	35
Тема 5. Мовна концептуалізація та категоризація знань	35
Тема 6. Концептуальна та ціннісна картини світу	37
Тема 7. Концептуальний аналіз	54
Content Module 3. Discourse and Concept: Regularity and Correlation	58
Theme 8. Types of Relationships between Discourse and Concept	58
Theme 9. Classification Parameters of a Concept in Discourse	62
Bibliography to Content Module 3	63
ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	65
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	84
ДОВІДКОВО-ІНФОРМАЦІЙНІ ДАНІ	89
Зразок концептуального аналізу (на матеріалі концепту <i>життя</i> в українській фразеології)	89
Зразок опрацювання вторинної знакової системи цінності (на матеріалі цінності <i>гроші</i> у фразеології української, російської, англійської та німецької мов)	103

Зразок репрезентації концепту через коди культури (на матеріалі концепту <i>людина</i> у фразеології східностепових українських говірок)	111
Типологія концептів: таблиця	138
Інтегральний підхід до вивчення концепту: таблиця	141
Інтегральний підхід до вивчення цінності: таблиця	148
Література для конспектування	159
ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ	161
ТЕРМІНОЛОГІЙНИЙ МІНІМУМ	162
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	163

